

Chudoba přeneseně LvH, 2009

Chudoba může být také chápána jako nedostatečnost kvalit, prostota až primitivnost, nerozvinutost nebo nedovyvinutost, opožděnost ve vývoji, omezenost, a ještě jinak tímto směrem. V češtině dokonce kdysi znamenalo „chudý“ to, co hubený, vychrtlý, nedovyživený (zůstalo to někde ještě v nářečí). Odtud blízký význam „nuzný“, vyrůstající a žijící v nouzi. A tak jako může být mnoho typů a forem „nouze“, může být mnoho typů a forem „chudoby“. Tak také zřejmě došlo k tomu, že ona „blahoslavenost“ chudých byla spiritualizována na blahoslavenost „chudých duchem“. Znělo to již od počátku některým křesťanům nepatřičně, že by zaslíbení a dobré zprávy měly být přednostně adresovány chudým? Proč chudým? Co je na tom záslužného, když je někdo chudý? Proč by to měla být nějaká výhoda v onom přicházejícím novém věku, v onom božím království, které už právě přichází? Chudoba je smůla, neštěstí, zaviněná může být i trestem, ale rozhodně to není kýžený stav. Vykládat proto „chudí duchem“ ve smyslu něčeho žádoucího či dokonce Bohem požadovaného, je v rozporu s tím, co říkal i dělal Ježíš, zejména třeba jako „pokorní“, „smíření s osudem“ apod. Chudoba všeho druhu je něčím, co má zaslíbení, že to bude odstraněno, napraveno, dáno do pořádku, protože to je nepořádek, když jsou tu chudí. V jistém smyslu opravdu chudí budou vždy: ale znamená to, že nikdy není vše napraveno a opraveno, nikdy není všechno v pořádku, vždycky je co napravovat dál, nikdy se nespokojit s tím, jak už se to podařilo trochu dát do pořádku, trochu opravit. Vždycky budou mezi námi chudí, ale to neznamena, že se s tím můžeme, ba že se s tím smíme smířit, že nám drobná vylepšení mohou být záminkou, že dál už to nejde. A tak to platí nejen o chudobě v běžném smyslu, ale o každé chudobě i ve smyslu přeneseném. Nikdy nebyla, nikdy se nestalo součástí radostné zvěsti Ježíšovy, jeho evangelia, kázaného chudým, aby jim chudobu doporučoval, aby chudobu chválil.

(Písek, 100302-3.)